Beeldvormende fase

OPENBAAR

Korte aantekeningen van de beeldvormende bijeenkomst I van 10 oktober 2023.
Aanvang: 19.30 uur – Raadzaal

Aanwezig:	**Voorzitter**: De heer Polman
	Namens de fracties: De heren Bulsink, Ebbers, Koskamp, Weevers, Assink, Hollema en Logmans. **Namens het college:** de heer Gommers
	Griffie: De heer Fiering

Beeldvormende bijeenkomst. **Doel: Technische briefing en inspraak**	

Agendapunt 2: Voorstel kennis te nemen van het Regioarrangement en instemmen met de opgaven van de Achterhoek.	
De heer Gommers geeft een presentatie over het voorstel. Deze presentatie is aan deze korte aantekeningen gehecht.	
Vragen aan de heer Gommers	
Vraag: Wanneer de gemeente andere accenten legt in de omgevingsvisie, hoe komt dat weer terug in het Regioarrangement en verder?	Antwoord: Het is de bedoeling dat het Regioarrangement naar behoefte wordt geüpdatet. In dit arrangement is bewust geen nieuw beleid opgenomen. In de volgende cyclus hebben de gemeenten input voor de omgevingsvisie. Het kan zijn dat gemeenten bepaalde doelen niet kunnen realiseren om welke redenen dan ook. Op dat moment moeten verschillende overheden met elkaar in gesprek. Daarom is een langjarige samenwerking nodig. De Rijksoverheid heeft de regie weer naar zich toegehaald. Dat betekent dat er afspraken gemaakt moeten worden over de grote opgaven en hoeveel financiële middelen hiervoor beschikbaar worden gesteld. Het kost veel geld om de doelen te kunnen realiseren en dat is wel een probleem. De positie van de regio moet duidelijk richting de provincie worden weergegeven. Daarom is gekozen voor een regionaal voorstel met daarin de speerpunten van deze regio. Deze speerpunten ziet de Regio graag terug in de uitwerking van de provincie en andere overheden.
Vraag: Wonen, werken en water zijn drie belangrijke onderwerpen. Er spelen heel veel zaken op deze terreinen. Het wordt een veel omvattend pakket. Was het niet beter geweest dat de provincie één onderwerp had uitgekozen om nader uit te werken?	Antwoord: Dit is niet geheel nieuw. Voor veel onderwerpen is al beleid vastgesteld. Ook de gemeente Aalten heeft diverse beleidsnota's vastgesteld. Aalten heeft bijvoorbeeld een toekomstvisie en bestemmingsplannen. Dat zijn toetsingskaders voor de gemeente en dergelijke kaders heeft de provincie ook voor de provinciale omgevingsvisie. Er wordt niet opnieuw begonnen. Deze eerste versie van het Regioarrangement is eigenlijk een nulmeting om het bestaande beleid een goede positie te geven. Daarnaast spelen de speerpunten zoals energietransitie e.d. voor de

	komende jaren een belangrijke rol.
Vraag: Hoe verhoudt de novi, povi en govi zich met de Regioarrangementen. Dat lijkt erg dubbel. Wat is het verschil met deze documenten?	Antwoord: De nota ruimte gaat over de nieuwe invulling. Het Rijk trekt de regie naar zich toe. Voor drie speerpunten (wonen, energie en natuur) heeft het Rijk diverse opgaven gedefinieerd. Dat is de uitvraag van het Rijk. Het Rijk heeft de uitvraag neergelegd bij de provincies en gevraagd hoe de doelen gerealiseerd kunnen worden. De provincies maken vervolgens ruimtelijke voorstellen. Gelderland maakt een ruimtelijk voorstel gebaseerd op 7 regioarrangementen waarin staat wat de regio gaat doen met betrekking tot de diverse opgaven. De Regio Achterhoek heeft aangegeven dat de invulling en de opgaven één op één aan moeten sluiten bij het ruimtelijk perspectief van de Regio Achterhoek. Dan is er sprake van een verbinding. De gemeenten leveren input voor de Regio op basis van de gemeentelijke afwegingen. De huidige beleidsregels van de gemeente Aalten dienen als input voor de Regio maar ook voor de nog op te stellen omgevingsvisie.
Vraag: Het idee van de Nationale Omgevingsvisie (novi) is dat het Rijk de regie naar zich toe trekt en dat alles in deze visie bij elkaar komt. Is er sprake van een nieuwe versie van de omgevingsvisie of staat dit document naast de omgevingsvisie?	Antwoord: Het is een nieuwe versie. Het is een update van de novi. Telkens wordt gekeken of dit geüpdatet moet worden. Kunnen de doelen worden gerealiseerd? Zo niet, dan moet bekeken worden of de doelen, of de financiën of het tijdspad bijgesteld moeten worden. Dat geldt ook voor de gemeenten.
Vraag: De provincie heeft de opgaven neergelegd bij de 7 regio's. Is het mogelijk dat onderwerpen in het regioarrangement van de Regio Achterhoek niet teruggekoppeld worden naar het Rijk?	Antwoord: Als het goed is niet. De provincie Gelderland, als regievoerder, heeft met uitzondering van hoofdstuk 5, de teksten aangeleverd. Dat zou anders betekenen dat de provincie aan de voorkant geen goed werk heeft geleverd. De regio-arrangementen zijn zo opgesteld dat een ruimtelijk voorstel opgesteld kan worden waarin alle opgaven zijn opgenomen. Dat proces moet wel goed in de gaten worden gehouden zowel ambtelijk als bestuurlijk. In principe moet alles meegenomen worden.
Vraag: Montferland sluit vanaf 1-1-2024 weer aan bij de Regio Achterhoek. Hoe gaat dat met het Regio arrangement?	Antwoord: Montferland neemt nu deel aan het regio-arrangement Liemers. Er zal t.z.t. een update van het regioarrangement van de Regio Achterhoek moeten worden gemaakt. Overigens wijkt het regio-arrangement van de Liemers niet veel af van de Achterhoek.
Vraag: Toekomstige landbouw. Gemist wordt de context van de groeiende bevolking. Er moet wel meer voedsel geproduceerd worden. Gepleit wordt om rekening te houden met de groeiende bevolking.	Antwoord: Afgevraagd wordt of de vraag naar voedsel in het regioarrangement thuis hoort. Wel wordt gekeken naar toekomst bestendige/duurzame landbouw. Overigens heeft het Rijk geen uitvraag gedaan met betrekking tot het produceren van meer voedsel. De context van de groeiende bevolking is verwerkt in de woningbouw opgave. Dat is verwerkt in de uitvraag van het Rijk richting de provincies.
Vraag: Een opdracht van het Rijk is om 37.000 ha bos in Nederland aan te planten. De Achterhoek is mogelijk een goede kandidaat om een deel hiervan op te pakken. Dat komt niet terug in het regio-arrangement. Kunt u dat toelichten?	Antwoord: De opgaven m.b.t. natuurontwikkeling zitten er wel degelijk in. In de ruimtelijke uitwerking komt dit zeker aanbod in relatie met Vitaal Landelijk Gebied Gelderland. In de uitvoering moeten deze processen goed in elkaar worden geschoven. Nu zijn het aparte trajecten. De vraag is hoe de provincie dat gaat afwegen. Om alle opgaven te kunnen realiseren is namelijk 1,8 keer de oppervlakte van de provincie

	Gelderland nodig. Dat is een moeilijke afweging.
Vraag: Het gaat over gestapelde oplossingen en slimme keuzes maken. Een deel kan worden opgelost maar er zullen ook moeilijke beslissingen moeten worden genomen. Dat zal niet op gemeentelijk niveau gaan plaatsvinden, maar op een hoger niveau. Hoe worden de afwegingen gemaakt?	Antwoord: Het Rijk heeft aan de provincies gevraagd om - ten aanzien van diverse opgaven - met oplossingen te komen. Het Rijk wil in samenwerking met de provincies de doelen realiseren De discussie over het realiseren van doelen zal met name tussen deze gremia plaatsvinden. Gelderland zal aangeven dat zij tot een bepaalde hoogte de opgaven kan uitvoeren. Het budget van het Rijk is beperkt en de verwachting is dat de meest belangrijke doelen als eerste worden opgepakt en daar de financiële middelen voor beschikbaar worden gesteld. Er zal naar verwachting een getemporiseerde uitvoering van de diverse opgaven plaatsvinden.
Vraag: De provincie Gelderland heeft aangegeven 12 miljard nodig te hebben voor uitvoering van de opgaven. Waar is dit geld voor nodig?	Antwoord: Natuurontwikkeling, woningbouwopgave, de aanpak van droogte, verduurzaming van woningen, mobiliteit en bereikbaarheid, stikstofproblematiek enz. Het gaat om enorme bedragen. De provincie heeft een flinke klus om alles in goede banen te leiden. Waarschijnlijk worden de belangrijkste opgaven als eerste aangepakt.
Vraag: Hoe gaan andere regio's om met de speerpunten in het regioarrangement? Hebben zij dezelfde speerpunten? Als alles bij elkaar wordt opgeteld heb je dan 1,8 keer de oppervlakte van de provincie Gelderland nodig of nog meer?	Antwoord: De provincie heeft naar alle 7 regio's hetzelfde format gestuurd. Het is nog niet bekend welke speerpunten de andere regio's hebben. Er heeft ook geen overleg tussen de regio's over dit onderwerp plaatsgevonden.
De voorzitter concludeert dat dit onderwerp voldoende is besproken en bedankt eenieder voor de aanwezigheid en inbreng. Dit agendapunt is geagendeerd voor de Oordeelsvormende vergadering van 17 oktober 2023.	
Agendapunt 3: Voorstel tot vaststellen van de beleidsnota volkstuinen.	
De voorzitter zegt dat niemand zich heeft aangemeld om in te spreken en dat derhalve de behandeling van dit voorstel vervalt.	
De voorzitter geeft aan dat dit agendapunt is geagendeerd voor de Oordeelsvormende vergadering van 17 oktober 2023.	

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten in de openbare raadsvergadering van 31 oktober 2023.

M.A.J.B. Fiering
Raadsgriffier

mr. A.B. Stapelkamp
voorzitter

Gemeente Aalten

Regioarrangement

Besluitvorming gemeenteraden
oktober 2023

Rik Gommers

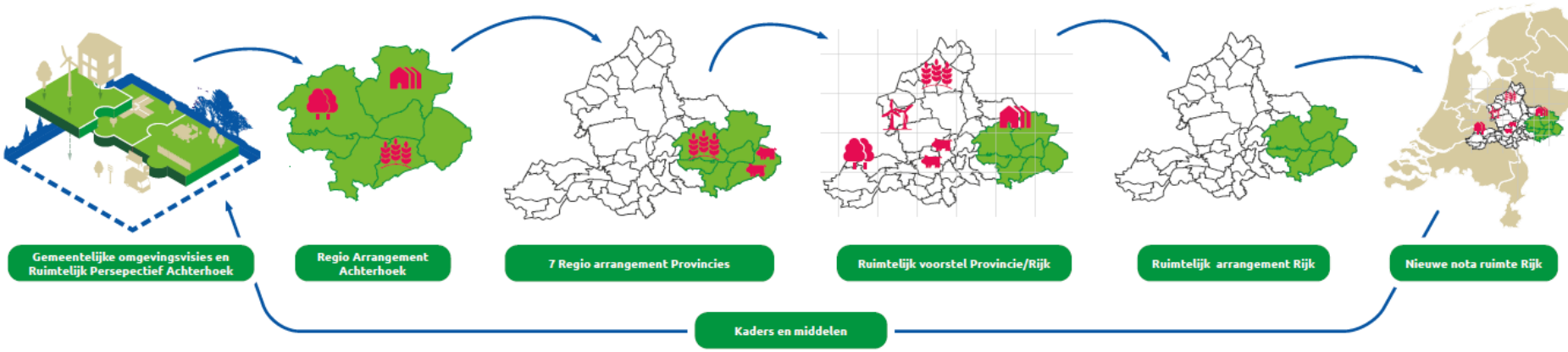
Regioarrangement

Agenda

1. Plaats regioarrangement in de besluitvorming van lokaal naar landelijk
2. Regierol provincie en Gelderse aanpak
3. Het regioarrangement 1e versie
4. Hoofdstuk 5 van het regioarrangement
5. Vervolg

Regioarrangement

Plaats regioarrangement in de besluitvorming

Ruimtelijk perspectief Achterhoek

Omgevingsvisies

Overige relevante besluitvorming : bijvoorbeeld VLGG

Regioarrangement

Regierol provincie en Gelderse aanpak

1. Het rijk vraagt provincies om een ruimtelijke vertaling van de (on)mogelijkheden voor de invulling van nationale opgaven (2030) in een ruimtelijk voorstel
2. De provincie kiest voor uitwerking per regio; vastgelegd in een regioarrangement
3. Gemeentelijke inbreng vanuit de regio Achterhoek:
    - Bestuurlijk via stuurgroep ruimtelijk perspectief Achterhoek (RPA)
    - Ambtelijk via het kernteam RPA die de stuurgroep adviseert
4. De 7 regioarrangementen vormen de basis voor het ruimtelijk voorstel
5. Belangrijkste provinciale afwegingsprincipes:
    - Volgen de NOVI systematiek en Gelderse aanpak
    - Effectieve en efficiënte combinaties bij gestapelde opgaven.
    - Ruimtelijke invulling passend binnen de Achterhoekse identiteit.
    - Voorkomen afwentelrisico's; water en bodem sturend.
    - Ruimtelijke invulling moet de leefbaarheid versterken.
6. Het ruimtelijk voorstel is het provinciale aanbod om te komen tot afspraken tussen provincie en Rijk

Regioarrangement

Het regioarrangement 1e versie

1. Eerste versie is een bundeling van bestaand beleid
2. Hoofdopgaven Achterhoek geagendeerd in hoofdstuk 5
3. Vraagt om langjarige samenwerking
4. Voldoende middelen zijn een belangrijke randvoorwaarde

Regioarrangement

Hoofdstuk 5 van het regioarrangement

Overkoepelend streven naar leefbare gemeenschappen en sterke landschappen (RPA)

7 speerpunten:

1. Naar een klimaatbestendige regio
2. Aantrekkelijke woonomgeving met passende voorzieningen
3. Een toekomstbestendige landbouw
4. Slim bereikbare regio
5. Duurzaam economisch perspectief
6. Meer Duurzame energie
7. Versterking (cultuur) landschap Achterhoek en recreatie

Regioarrangement

Vervolg

1. Gemeentelijk (besluitvormings)proces
2. Regionaal proces
3. Provinciaal (besluitvormings)proces
4. Gebiedsgerichte uitwerkingen